GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK
n 155/68

Narodna Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU
IZLAZI SUBOTOM

Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban br. 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
MJESEČNO DIN 5 -

GODINA I | **ŠIBENIK, SUBOTA 4 MARTA 1933** | **BROJ 1**

ZADNJE VIJESTI.

Nastup Roosevelta.

Washington, 4. III. jučer je stigao ovamo g. Fr. Roosevelt koji danas nastupa dužnost.

Beneš o paktu Male Antante

Prag, 4. III. Praška štampa komentira govor Dr. Beneša i izričito naglašuje da pakt Male Antante nema i neće imati nikakvog agresivnog karaktera prema nikome a najmanje prema Italiji.

Predavanje Constantinescua u Rimu.

Bukarešt, 4. III. Rumunjski poslanik u Vatikani g. Constantinescu održao je u Rimu predavanje o „fašizmu i demokraciji".

Hapšenje komunista u masama.

Berlin, 4. III. Prema zvaničnim podacima u čitavoj je Njemačkoj do sada zatvoreno oko 6000 komunista, od kojih otpada na sami Berlin 1500. Sada već ne izlazi nijedan komunistički list. Izdanja demokratske štampe su svedena na 20%.

Napad na nacijonalne socijaliste.

Hamburg, 4. III. Sinoć je ulicama Hamburga išla jedna povorka nacionalsocijalista koja je iz jedne kuće bila napadnuta iz revolvera. Ubijen je jedan prolaznik a više ih je ranjeno.

Hitleru ne treba Bartolomejske noći.

Berlin, 4. III. Hitler je u razgovoru sa novinarima rekao da su komične optužbe strane štampe, koja kleveće nacinalsocijaliste zbog požara parlamenta. Evropa bi nam, veli dalje Hitler, morala biti zahvalna što smo se pokazali strogi prema komunističkom teroru. Vijesti o nekom zlostavljanju i ubijanju komunista su tendenciozne, jer nama nije potreba nikakva Bartolomejeva noć.

Gandhi napušta pasivnu rezistencu.

Bombay, 4. III. Gandhi je zatražio da mu dozvole da održi govor svojim pristalicama u svrhu napuštanja pasivne rezistencije usput je zatrazio opće političko primirje.

Sovjeti protiv Hitlera

Ženeva, 4. III. Sovjetska je delegacija vanredno zabrinuta zbog govora i rada Hitlera, što može lako dovesti do diplomatskih zapleteja sa SSSR.

Za sigurnost Rooseveltova života.

Washington, 4. III. Kad je jučer imao stići g. Fr. Roosevelt bile su preduzete najveće mjere opreza i sigurnosti tako da su i sami novinari bili udaljeni. Roosevelt se je odmah zatim sastao sa senatorom Robinsonom.

Vojni izdaci Engleske povećani.

London, 4. III. Budžet ministarstva vojnog Velike Britanije iznosi 37,950.000 L, te je za 1,400.000 L, veći od lanjskog.

DOMAĆI PREGLED

Nj. Vel. Kralj Aleksandar posjetio je u nedjelju prije podne izložbu radova studenata arhitekture na beogradskom tehničkom fakultetu, a na večer prisustvovao je sa Nj. Vel. Kraljicom sveslovenskom plesu.

Pakt Male Antante potpisan u Ženevi 16 februara ov. g. pretstavlja jedan naročiti datum nesamo u istoriji Male Antante, već i čitave Evrope. U momentima velikog političkog previranja, kada su se sa mnogih strana pojavili ozbiljni i smioni pokušaji da se ruši ono što je iskupljeno krvlju tolikih milijona, da se ponovno podmetne požar nemirnoj i ekonomski ugroženoj Evropi, javlja se jedan događaj koji je ugrozio podesnu konjukturu neprijatelja mira i poratnog poretka, te za dugo vremena paralizovao sve paklene pokušaje oko nasilnog revidiranja savremenog političkog stanja u Evropi. I ta Evropa ako savjesno ispita uzrok i zamašitost pakta Male Antante, uvjeriće se, da je on jedna prvoklasna garancija mira, jer pretstavlja ozbiljnu branu svim opasnim nadiranjima i penetracijama u osjetljivu tačku Evrope. Neka zna baš ona nemirna Evropa, koja huška i provocira, koja sačinjava revizionistički front da je zaključak ženevski od 16 februara spasio i nju od katastrofe koja bi neminovno nastupila kad bi ta revizionistička Evropa bila uspjela u svojoj razornoj zamisli. Pored francuske štampe i sva ostala svjetska javnost, a prvenstveno štampa Velike Britanije primila je odobravajućim pakt Male Antante kao jednu novu i značajnu mjeru bezbjednosti i mira. Šta više neki idu u svome priznanju i dalje, pa smatraju pakt Male Antante u današnjoj kaotičnoj situaciji ne samo putokazom k evropskom miru nego i zaštitom naše civilizacije.

Tim je činom stvorena jedna međunarodna zajednica, koja na neograničeno vrijeme osigurava jednu čvrstu organsku bazu za savezničke ugovore i prijateljske odnose koji ujedinjuju zemlje Male Antante i time znatno povećavaju jamstva za održanje dugotrajnog i pravednog poretka u Evropi.

Mala je Antanta ovim svojim činom dokazala da je ona stabilna formacija sposobna za život. Ako se je pak od vremena svoga postanja izmjenila, to se zbilo samo u opsegu organičkog razvoja ne mijenjajući nimalo svoju bit. Sadašnja transformacija obličja njezina je organska posljedica instinkta za samoodržanjem; stoga je svaka tvrdnja o nekoj agresivnosti posve neosnovana i tendenciozna. Evropski mir nije maska za jednostrane agresivne ispade i revizionističke akcije, već je mir uslov za opstanak novog duha koji je iza rata zavladao Evropom.

Formacija Male Antante pretstavlja jedan blok koji je po svojoj veličini drugi po redu u Evropi. Slijedeći će brojevi najbolje ilustrovati opseg, veličinu i snagu te formacije: Jugoslavija 248.665 km² sa 13,930.000 stanovnika, Čehoslovačka 140.394 km² sa 14,726.000 stanovnika, Rumunjska 294.390 km² sa 18,025.000 stanovnika. Dakle ukupno 683.449 km² sa 45,681.000 stanovnika.

Ukupna površina Male Antante odgovara veličini Francuske i Grčke zajedno. Po broju žiteljstva Mala Antanta dolazi na četvrto mjesto.

Narodna skupština je aklamacijom i uz dugotrajne poklike: živila Rumunjska, živila Čehoslovačka, živila Jugoslavija ratifikovala pakt Male Antante.

Talijanska štampa u produženju propagandističke akcije izmišljenim vijestima protiv Male Antante objavila je nove tendenciozne glasove, naime da između država Male Antante, kao i pojedinih sa Francuskom postoji tajna vojnička konvencija.

Ovi glasovi i ove vijesti imali su što je sasvim prirodno i stanoviti odjek u onim sredinama koje žele da iskoriste svaku intrigu ma koliko ona apsurdna bila. Tako je, među ostalim iznesen u „Giornale d'Italia" i sadržaj tobožnjih tekstova tajnih klauzula iz ranijih ugovora između država Male Antante.

I pored u cielini objavljenog teksta o paktu Male Antante njezin stalni savjet u Ženevi u cilju razbijanja intriga objavio je slijedeće:

„Sekretarijat Male Antante povodom skorašnjih izjava u talijanskoj štampi i proširenih vijesti u njoj o tobožnjim vojnim klauzulama koje sadrži pakt organizacije Male Antante, utvrđuje da pakt ne sadrži nikakov ugovor vojne naravi, niti mu je dodana ma kakva tajna klauzula. Osim toga nužno je istaknuti da su potpuno lažni tekstovi, koji je objavio „Giornale d'Italia" u svom broju od 26 februara kao tajne tekstove ranijih ugovora."

Poslanik kraljevine Jugoslavije u Angori g. Dr. M. Janković priredio je večeru u počast pretsjednika turske vlade Ismet paše. Večeri su prisustvovali Šukri Kaja beg, ministar unutrašnjih poslova, Hasan beg, potpretsjednik parlamenta, Numan beg, državni podtajnik u ministarstvu vanjskih posala, Gemil beg, rektor univerziteta, te britanski i poljski poslanik.

Holandijska kraljica Vilhelmina primila je u oproštajnu audijenciju jugoslavenskog poslanika u Haagu g. Dr. M. Stražnickoga i druge članove poslanstva. Kraljica je zadržala poslanika na večeri. Tim povodom ga je odlikovala velikim križem reda Orange-Nassau s lentom.

Srebrni komadi po 50 dinara djelomično su se kovali u kovnici u Beogradu, a djelomično u Londonu. Da se jedni od drugih razlikuju, beogradska je kovnica postavila pod sliku Nj. Vel. Kralja malim slovima »Kovnica A. D.«, dok kovnica u Londonu nije ništa napisala ispod slike Nj. Vel. Kralja. Prema tome će u buduće biti u prometu komadi od 50 dinara sa napisom „Kovnica A. D." pod slikom Nj, Vel. Kralja i bez toga napisa.

Pregovori između jugoslovenske i njemačke delegacije za zaključenje trgovačkog provizorija povoljno napreduju. Pošto 5 o. mj. ističe dosadašnji ugovor, koji je otkazala Njemačka, sklopiće za sada privremeni ugovor, a pregovori za definitivni ugovor povesti će se tek koncem ovog mjeseca dok se srede prilike nakon izbora.

Inicijativom jugoslovenskog odbora za unapređivanje privrednih odnosa sa Švajcarskom održana je u Beogradu konferencija uvoznika i izvoznika. Konstatovalo se, da naša država ne pravi nikakve smetnje švajcarskom uvozu, dok u Švajcarskoj postoje razna ograničenja za naš izvoz tako da je naš izvoz u Švajcarsku jako ograničen, ako nije i posve pao. Na konferenciji je zaključeno da se najprije poradi na tome, da se zamrzla potraživanja likvidiraju, da se poveća uvoz iz Švajcarske i time sklone švajcarsku vladu da poveća kontigente za uvoz naše robe prema kapacitetu prijašnjih godina.

Austrijski službeni podaci dokazuju da je naša trgovina s Austrijom u januaru bila aktivna. Naš uvoz u Austriju stoji u januaru na drugom mjestu iza Njemačke, a iza nas dolazi Č. S. R, Poljska i Mađarska. Ponajviše izvozimo u Austriju svinje, blago, jaja, vino i kože.

U ministarstvu poljoprivrede proučava se plan o uređenju pitanja ribolova u našoj zemlji. Izaći će novi pravilnik kojim će se predvidjeti sve potrebne mjere za unapređenje ribarstva i trgovine ribom. Ovaj pravilnik odnosiće se na sve vrste ribolova.

Naš turistički parobrod „Kraljica Marija" kreće 15 aprila na svoje prvo kružno putovanje po Mediteranu, gdje će pristati u svim većim lukama Sredozemnog mora.

STRANI PREGLED

Šire se ozbiljni glasovi da će Hitler poslije izbora 5. marta pozvati von Papena, Hugenberga i Seldtea, da napuste vladu, te da će položaje njihove i njihovih drugova popuniti svojim ljudima.

U Braunschweigu zamijenjena su dosadanja imena ulica imenima članova dinastije Hohenzollern, što je izazvalo veliko nezadovoljstvo demokrata.

Hitlerov organ »Angriff« traži reviziju svih trgovačkih ugovora u želji da se postave na jedinstvenu bazu. Ukinuće se klauzula najvećeg povlaštenja za agrarne proizvode, a zavesti t. zv. „katastrofalna klauzula", koja omogućuje da se carine uvijek mijenjaju prema potrebi. Industriji će se narediti da ima trošiti u prvom redu domaće poljoprivredne proizvode.

Japanski donji dom izglasao je predlog za iskrenu i duboku zahvalnost Siamu, što se njegov pretstavnik suzdržao od glasanja na sjednici Lige Naroda u mandžurskom sporu.

Liga Naroda je pozvala Sjedinjene Države i SSSR da učestvuju u daljem donošenju mjera za sprječavanje rata na Dalekom Istoku, osobito za obustavu liferacija oružja.

Zaključak Lige Naroda o zabrani izvoza oružja i ratnog materijala u Kinu i Japan izazvao je u Kini pravo zaprepaščenje. U kineskim se krugovima tvrdi da ova naredba ide u korist samo Japanu, koji se je već do zubi naoružao.

Sovjetska je vlada izvršila oštar protest kod japanske i mandžurske vlade radi događaja, koji se odigravaju u neposrednoj blizini istočno kineske željeznice, koja pripada Rusiji i stoji pod njezinom upravom, a osim toga je odlučila da energičnije nastupi protiv japanskog prodiranja u Aziju.

Zbog Elzasa i Lotaringije neće njemački narodni socijalisti nikada ratovati protiv Francuske, izjavio je prof. Reventlow, jedan od uglednih vođa Hitlerove stranke.

Vijesti o premještenju Claudela francuskog ambasadora u Washingtonu našle su svoju potvrdu u njegovoj izjavi, koju je dao novinarima, kad se je vraćao sa jednog sastanka sa novim ministrom inostranih poslova Hull. Ima dosta izgleda da će za novog francuskog ambasadora u Washingtonu biti postavljen de la Bonlaye.

U francuskim novinarskim krugovima pronose se vijesti da su rimska i berlinska vlada odlučile da se Hitler sastane sa Musolinijem i to u vremenu od 20 do 25 marta. Dakako da će put Hitlerov ovisiti o rezultatu parlamentarnih izbora.

U vezi sa podmetnutim požarom u palači njemačkog parlamenta, poduzete su energične mjere protiv komunista, koji su po rezultatima istrage jedini krivci. Vatra je bila podmetnuta na mnogo mjesta tako da se isključuje mogućnost da bi to bila izvela samo jedna osoba tim više, što se je na gariištu našlo mnogo razbijenih flaša, koje su sadržavale petrolej. Neposredno pred parlamentom je uhvaćen neki Holandanin Van der Lübbe, koji se već od 1931 nalazi u inozemstvu navodno u Rusiji. On je bez okolišanja priznao da je potpalio zgradu, ali poriče da bi ga tko na to bio nagovorio. Odmah je zatim provedena premetačina u Domu Karla Liebknechta (centrala njamačkih komunista), gdje je pronađen materijal, koji dokazuje da su komunisti pripremali čitav niz terorističkih akcija i zavjera protiv istaknutih ličnosti. Teroristička akcija trebala je da započne potpaljivanjem Reichstaga, ministarstava, javnih zgrada i muzeja. To bi bio znak za opću komunističku revoluciju. Ministar Göring uspio je međutim da ukloni tu opasnost. Na sjednici vlade je donesena odluka da se zavedu stroge mjere protiv komunističkog terora. Hindenbrug je u smislu čl. 48 Weimarskog ustava potpisao ukaz o vanrednom stanju, koji stavlja van snage sve one ustavne članke, koji se odnose na ličnu slobodu, nepovredivost stana, pismovnu i telefonsku tajnu, slobodu zbora i dogovora te zaštitu privatnog vlasništva. Predviđene su teške kazne za najmanji prekršaj. Proširena je i kazna smrti za veleizdaju, trovanje i potpaljivanje, ugrožavanje željezničkog saobraćaja, atentat na državnog pretsjednika i članove vlade te za pokušaje pribavljanja političkih talaca.

Nakon požara Reichstaga provedena su brojna hapšenja komunističkih prvaka osobito u Hannoveru oko 140 i u Berlinu oko 130.

Komunistički poslanik Torgler, na koga se sumnja da je u vezi sa podmetnutim požarom, svojevoljno se je prijavio berlinskoj policiji, u pratnji svog branitelja Dr. Rosenfelda.

Govori se da su uhapšene dvije osobe, koje su telefonski razgovarale sa redakcijom socijaldemokratskog lista „Vorwärts" o odgovornosti pretsjednika Reichstaga Göringa za podmetnuti požar. Njihova imena se drže u tajnosti. Na preslušanju su kazali da ih je redakcija „Vorwärts" upozorila na odgovornost nacionalnih socijalista zbog požara.

Nad istaknutim ličnostima komunističke stranke vodi se nadzor. Svi komunistički listovi, časopisi, manifesti i plakati zabranjeni su za jedan mjesec. Zabranjeni su i socijalistički listovi za dvije nedjelje, pošto je utvrđeno da je atentator podržavao veze i sa socijalistima.

U čitavoj Holandiji izazvala je veliko uzbuđenje vijest o požaru Reichstaga. Holandijska štampa posvećuje čitave stranice novom nasilju boljševizma, kojemu pripisuje i nedavne događaje na krstašu »Seven Provincien«.

Hapšenja komunističkih poslanika, i funkcionera još se uvijek nastavljaju. Saznaje se podjedno i za neka nova strana lica, koja su navodno upletena u terorističku akciju.

Göring, pruski komesar za unutarnja djela izdao je naredbu o zabrani svih spisa, u kojima se vrijeđa Adolfa Hitlera.

Nezaposlenih u Njemačkoj na 15 februara bilo je 6,047.000 t. j. za 33.000 više nego 1 januara ove godine.

Slike Vilima II., koje su bile izbačene iz njemačkih ureda, po odredbi pokrajinskog namjesnika u Hessenu, vraćene su natrag.

Predavanje vjeronauka u Njemačkoj, u školama, gdje toga dosada nije bilo, uvest će se prilikom otvaranja nove školske godine, koja u Njemačkoj počinje na Uskrs.

Činovnicima holandijske vojske i mornarice strogo je zabranjeno da budu članovi socijal - demokratske stranke.

Četiri poslanika Nijemca u čehoslovačkom parlamentu izručena su sudu, jer su pripadali „Volks-sportu", vojničkom pokretu, koji je bio uperen protiv sigurnosti i teritorijalnog integriteta Čehoslovačke.

Rumunjska kraljica mati dovršila je svoje memoare, koji će doskora u tri knjige izići na engleskom jeziku.

Matsuoka, japanski delegat, iza napuštanja svog mjesta kod Lige Naroda otputovao je u Holandiju u svrhu sklapanja pakta o nenapadanju između Japana i Holandije.

U čehoslovačku žandarmeriju stupili su mnogi mladići sa srednjoškolskom spremom, koji su prije radili u kancelarijama, pa su zbog krize ostali bez namještenja.

U Bugarskoj su na redu razna politička ubistva, a kako se javlja, biće ih još i više, jer je prekinuto primirje između grupa Makedonstvujućih. Osim toga ministar unutr. poslova Girginov zabranio je sve komunističke skupštine bilo u zatvorenom prostoru bilo na otvorenom, a isto tako i sve manifestacije emigranata, koji se vraćaju u zemlju, te skupštine koje bi oni pokušali prirediti.

O Meštrovićevoj izložbi u Parizu piše sva pariška štampa i izrazuje divljenje velikom jugoslovenskom umjetniku.

Echo de Paris donosi vijest iz pouzdanog izvora, po kojoj je Italija u toku posljednjih 6 mjeseci prebacila preko Austrije u Mađarsku, 195.000 tona, zagušljivih gasova. U tu količinu valja uračunati i težinu naročitih boca, u kojima je gas transportiran i koje u dosta slične bocama za transport komprimiranog uzduha. Ti zagušljivi gasovi posljednji su put transportirani 17 decembra 1932 god. dakle neposredno pred pošiljku hirtenberških mitraljeza i pušaka. Transportiranje boca sa otrovnim gasovima stalno je vršeno željeznicom, i to normalnom prugom preko Austrije, kojom se je kasnije transportiralo 50.000 pušaka i mitraljeza.

Spomenuti list dalje govori kako su ti otrovni gasovi pravljeni u Italiji, u Milanu i Savoni, gdje fabrike i sada rade punom parom dan i noć za račun talijanske vlade i njezinih saveznika.

Na kraju list veli, da je šef talijanske vlade poslao svome ambasadoru u Londonu energične instrukcije naglasivši mu, da će u slučaju ponovnog uznemirivanja zbog tih afera otvoreno priznati, da doista šalje oružje Mađarskoj, Austriji i ostalim državama.

ŠIRITE I POMOZITE

„Narodnu Tribunu"

Danas F. Roosevelt nastupa dužnost

Uvijek su ekonomska pitanja pretežno ravnala svijetom, a danas naročito zadiru u sva područja ljudskog života i rada.

Danas je situacija u svijetu tako složena i komplikovana da su na dnevnom redu brojni i suviše heterogeni problemi, koji ipak u svojim posljedicama pokazuju neko jedinstvo.

Ni jedna točka naše zemlje nije ostala pošteđena od njihovih korelata, što je donekle i utješljivo, jer je čovječanstvo eto ipak u jednoj stvari ujedinjeno.

I to čovječanstvo u svakoj novoj pojavi instinktivno očekuje neko olakšanje sadašnjeg socijalnog i ekonomskog pritiska, goji nadu da će ili stanoviti događaj ili stanovita ličnost ipak uspjeti da depresiju ukloni.

Poboljšanje općeg stanja u svijetu ovisi o duhovnom zdravlju svijeta. A kada će to zdravlje nastupiti? Kad će narodi doći k pameti?

Dosta! Odgovor bi bio i suviše nerijetan.

Pokušaji, sastanci, konferencije i sl. proigrali su svoju uvjerljivost i efikasnost i narodi očekuju pozitivne događaje, da oni svojom zamašitošću neumoljivom nuždom poprave stanje. Ali takovih događaja nema; ne padaju s neba. Čovjek je njihov tvorac. Pa gdje je taj čovjek? Da to nije možda g. Roosevelt?

Da vidimo!

Novoizabrani pretsjednik sjeveroameričke unije danas prima vlast poglavara najmoćnije države i podjedno postaje šefom najnezavisnije vlade na svijetu. Stupa pred tako presudne i opsežne probleme s pozivom, da ih što uspješnije i što hitrije riješi. Ta činjenica kao i ogromni njegov izborni uspjeg treba da ga prije zabrine nego li razveseli, jer one eksplozije mahnitog oduševljenja masa, kojim je primljen rezultat izbora nisu išle toliko na adresu F. Roosevelta, koliko na adresu mogućnosti povratka staroj sreći i blagostanju.

Iz temelja preinačena stranačka pripadnost te milijonsko mijenjanje mišljenja dokazuju nam hazardno raspoloženje masa, koje svoje posljednje nade stavljaju na jednu kartu: ili život ili smrt. Za vrijeme izborne kampanje svi su oštrovidni posmatrači opazili da ličnost F. Roosevelta nije uzrokom tolikom oduševljenju, koliko mogućnost nekog radikalnog rješenja neizdrživih životnih odnosaja. Svijet je u napuštanju Hoovera vidio neku instinktivnu potrebu, da sreću pokuša sa ovim drugim kandidatom, koji mu doduše ne može donijeti ono što on želi, ali kako se ipak živjeti mora, a usput i tražiti kakav takav izlaz je onda u pomanjkanju boljega. Dobar i onaj, koji se prvi nađe pri ruci. U tome i leži ključ za psihološko tumačenje uspjeha novog pretsjednika.

Pa što će moći Roosevelt da uradi?

Bilo bi pretjerano i očekivati od jednog čovjeka, pa makar on ne znam kakvu vlast imao, da popravi i ukloni teškoće, koje su dovele do ove depresije u svijetu. Prema sadašnjem stanju te depresije čini se, da bi tek jedan div mogao da uspije u borbi protiv nje, a za sada nitko ne vjeruje da je Fr. Roosevelt takav div.

I ujegova zvanična dužnost i patriotski osjećaj najprije mu nalažu da se temeljito i isključivo pozabavi sa svojom rođenom zemljom, a tek zatim da se u smislu Wilsonove „nesebičnosti Amerike" ogriješi o Monroevu doktrinu.

Situacija je danas u Uniji vrlo ozbiljna. Svaki je treći za rad sposoban Amerikanin bez posla. Nakon sloma poljoprivrede, koji seže duboko u doba Coolidgeova režima, slijedio je katastrofalnom brzinom formalno jedva prikriveni slom bankarskog i industrijskog sistema. Prividno je sve ostalo pri starom Dolar je sačuvao svoju zlatnu vrijednost. Hiljade i hiljade novčanih zavoda još uvijek propadaju, samo se održavaju oni najveći. Željeznice doduše rade i dalje i ako se njihove akcije upotrebljuju kao premije u stanovitim velikim preduzećima. Svak, tko trijezno misli, znade da se ekonomsko-socija'na a donekle i financijska struktura Unije podržava sredstvima, kojima će ipak jednom doći kraj.

Ovo najbolje svjedoči o slomu radikalnog privrednog individualizma, koji je podržavao Hoover i njegova stranka. Koja će se ideja nametnuti američkom ekonomsko-socijalnom sistemu? To se još ne zna. Svakako će brzim tempom morati demokratska većina ozbiljno da prihvati rješavanje tog problema, ako ne želi da je događaji preteku.

Zadaci vanjske politike nisu nimalo bolji i jednostavniji od svega onoga, što je gore već spomenuto. Vanjsku je trgovinu prigušila nezapamćena kriza. Silne carinske ograde oslanjaju se na varavoj pretpostavci, da neko može samo prodavati, a ne i kupovati, te da dužničke države mogu udovoljavati svojim financijskim obvezama nekim možda nadnaravnim načinom, a ne svojim proizvodima te carinskim i inim ustupcima. Usto se na dalekom Istoku zbivaju događaji tako zamašiti i od presudnog uticaja na privredno-političku ravnotežu Pacifika, da se ne zna gdje treba najprije pristupiti ličenju.

Koliko Amerika toliko i Evropa očekuje od F. Roosevelta da iskreno zamijeni prijašnju uskogrudnu politiku slatkih fraza realističkom politikom razbora i smjelošću uvjerenja o nerazdvojivoj povezanosti svjetskih interesa i narodnih potreba. Treba želieti i u interesu našeg kontinenta da novi pretsjednik potpuno i ispravno izvrši svoju misiju ne samo na telju i dobrobit naroda, koji ga je gotovo plebiscitarnim oduševljenjem izabrao, već i na zadovoljstvo čitavog svijeta.

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Šibenik, 4 III 1933.

Redovno se dešava, da ljudi odmah opaze stanovitu pojavu, ali ne i njezine uzroke. Da se iskreno o tome osvjedočimo dovoljno je prisustvovati kojemu nacional socijalističkom zboru, ili ako to nije moguće, onda barem preko radija slušati urnebesnu viku i oduševljenje golemih masa njemačkog naroda, koje gutaju zvučne i primamljive riječi i obećanja Adolfa Hitlera.

Prema utiscima i informacijama savjesnih prosmatrača, izgled tih masa, njihova vanjština te razgovor pokazuje da je u pitanju njemački malograđanin. Te su mase danas osjetile na vlastitoj koži u uslovima dąnašnjeg ži vota teško stanje u koje su ih doveli posljeratni događaji. Te su mase danas na čistu da je svršilo nekadašnje dobro predratno vrijeme, u kome je vladao njemački car i čitavi onaj militaristično-birokratski sistem. Te mase u želji da obnove ono staro zlatno doba kliču i zaklinju se na vjernost svome velikom vođi Adolfu Hitleru.

Od trideset miliona njemačkih građana koji se bore za svagdašnji kruh samo je polovica radnika. Zbilja taj broj zapanjuje, ako ga se uporedi sa onim u drugim državama, ali taj broj istodobno nam potvrdjuje činjenicu da u Njemačkoj ima ogroman broj seljaka, zanatlija, malih trgovaca, činovnika i namještenika. To je ono što se obično naziva srednjim staležem i taj srednji stalež obuhvata 45 po sto radnog stanovništva. Poslijeratna statistika donosi konstataciju da se je broj trgovaca i trgovčića te obrtnika nerazmjerno povećao prema broju stanovništva.

Osim toga događaji koji su se redali iza 1918 presudno su uticali na ekonomsko stanje čitavog svijeta a Njemačke napose. Svi finančijski a napose ekonomski tereti pali su na malog građanina i seljaka, jer su to baš oni koji su još nešto imali. Oni novonastali trgovci i obrtnici bijahu pogođeni neizdržljivom konkurencijom, koju su im nametnula velika trgovačka i konsumna preduzeća. Uto je došla još jedna velika nesreća: inflacija, koja je štediše, a i mnoge špekulante upravo upropastila. Sve je to postepeno stvaralo kod srednjeg staleža ogromno nezadovoljstvo te istodobno i utiralo put procesu proletarizovanja uvodeći ga u istu kolotečinu, kojom ide radnik. Jest, ali radnik je mogao i može uvijek preko stanovite svoje organizacije tražiti neku zaštitu i materijalnu pomoć, ali srednji stalež i po svojoj funkciji bio je posvema prepušten samome sebi.

Dok je u Njemačkoj sistem visokih carinskih ograda protiv uvoza poljoprivrednih proizvoda bio u snazi, dotle je uz velikog posjednika mogao da se time okoristi i zaštiti i seljak. No kako je Njemačka prvenstveno industrijska zemlja te po tom upućena na uvoz poljoprivrednih proizvoda to je doskora sistem visokih carina napušten. To je uvjetovalo konkurenciju stranih agrarnih proizvoda na štetu seljaka, jer kupovna moć širokih potrošačkih masa nije dozvoljavala opskrbu sa skupim domaćim agrarnim proizvodima. Još otprije zaduženi seljaci, morali su sada, u svrhu da se održe, praviti nove dugove a zatim da stenju pod teretom kamata.

Svi su ti događaji iz temelja potresli ekonomskim ustrojstvom srednjih staleža u Njemačkoj. Svi su im se životni uslovi sasvim promijenili, ali njihovo mišljenje i vjerovanje ostalo je isto. To nam potvrđuje i njihova naivna politička orijentacija, po kojoj slijepo vjeruju da je ipak moguće povratiti ono zlatno doba, kada im je bilo daleko bolje u onako idealnim životnim uslovima, za kojima danas neodoljivo čeznu.

Psihološko raspoloženje, koje je nastalo u takovim prilikama, gdje porazno djeluje uspoređivanje sadašnjice sa prošlošću, ne dozvoljuje dublje i suptilnije razmišljanje o uzrocima, šta više i samo razmišljanje postaje u tim životnim prilikama neprijatno. Tu masa traži hitro riješenja, traži uslove života i to odmah, traži kirurga koji će izvršiti operaciju na bolesnom organizmu. I našla ga je u osobi spretnog i rječitoga Adolfa Hitlera, koji je na tako plodnom terenu razvio svoju akciju. Veliki broj nezadovoljnika stvorio je veliki broj njegovih pristaša.

On je uspio da njihove težuje poveže u snažni poklik sa tragičnim odjekom: Wir wollen zurück! Od takove mase mogao je stvoriti veliki pokret. Jedna konstatacija: propalo je carstvo, Njemačka je pobjeđena Hoćemo treće carstvo i nacionalnu afirmaciju.

Našao je za svaku kategoriju malogradskog svijeta odgovarajuću krilaticu. I što nam se više čine njegova obećanja neostvarljivima, tim ona onom svijetu, koji traži hitro poboljšanje životnih odnošaja, izgledaju sve više i više dostižna i realna.

Seljaku se obećaje, da će ga zaštititi velike carinske ograde, koje će ograničiti uvoz agrarnih proizvoda, a osim toga, da će se naći načina, kako će prestati njegovo stenjanje pod teretom velikih dugova. Mali trgovci i obrtnici oslobodiće se neizdržive konkurencije velikih trgovačkih preduzeća koja drže u rukama Židovi. Činovnički će stalež u Trećem carstvu dočekati opet one lijepe dane ugleda i poštovanja i opet će postati odabrani društveni sloj.

Zbilja ugodna i utješljiva obećanja, koja svakoga, tko dublje ne razmišlja, neodoljivo privlače. Ona ne postavljaju neke perspektive za raj budućnosti, nego vode računa o konkretnim svakidašnjim pitanjima i brigama.

U onom staležu i u tim obećanjima leži temelj i snaga njemačkog fašizma. Masa slijepo očekuje što će „der grosse Führer" najprije ostvarlti od svojih utješljivih obećanja.

ŠPORT

Nogomet:

Sutrašnjim danom počimlje borba o drž. prvenstvo. Razna klupska igrališta u državi postaće sutra središta interesa športske publike, koja će duhovno i ove godine kao i ranijih ući u tu borbu te se sa svojim simpatijama opredjeljivati pojedinim klubovima, koji su kao najbolji izabrani da povedu časnu i vitešku borbu u kojoj će konačno biti izabran između najboljih najbolji klub za prvaka države u godini 1933.

NA ZNANJE!

Izdavanjem „Narodne Tribune" kao tjednog glasila Šibenika te sjeverne i srednje Dalmacije, pokretači žele da uz dobrovoljnu — i na idejnim načelima baziranu — suradnju prijavljenog broja ugl. lica popune prazninu koja se osjeća na polju raznih pitanja prosvjetnog, privrednog, socijalnog i komunalnog te uopće progrešnog značaja.

Polazeći sa stanovišta tih načela, a imajući pored toga u vidu današnje teške privredne prilike svrha nam je, da se oko tjednika i dalje okuplja sve veći broj pozitivnih intelektualnih elemenata, bez razlike na njihovu nacijonalno-političku opredjeljenost, koji bi bili spremni da jedino na **idejnoj** bazi u svakom pogledu rade oko podizanja ovoga dijela Primorske banovine.

Da se ovome pothvatu nebi dao karakter materijalne koristi pojedinaca, izjavljujemo već u samom početku da osim stalne i redovite pretplate ne tražimo nikakove potpore. Jedino ćemo tako imati slobodne ruke u svome poslu.

Naše je mišljenje da je samo pokretanje lista u ovim teškim vremenima dovoljan i jasan dokaz da se ne ide za nikakovim materijalnim probicima. Iako znamo da će u prvim počecima troškovi oko izdavanja i uzdržavanja glasila biti veći od prihoda redovite pretplate, mi smo spremni da se do krajnjih mogućnosti žrtvujemo i ustrajemo, sve za napredak sjev. i srednje Dalmacije i Šibenika kao njihovog privrednog centra.

Ne sumnjamo da ćemo u ovome poslu za opću stvar biti prepušteni sami sebi, jer se nadamo da će nas u tome podupirati one ustanove, društva i pojedinci, kojima je stalo do toga, da se društvene, prosvjetne, privredne, komunalne i ostale prilike ovih naših, prirodnim krasotama obdarenih krajeva što više poprave i dovinu odgovarajuće visine.

Eto, to je cilj koji će se tim prije postići ako bude dovoljnog odaziva i razumjevanja barem kod onih od kojih se očekuje moralna pomoć, obzirom na položaje koje zauzimaju u javnom društvenom životu.

Svi kao jedan moramo nastojati da pobijemo onu poznatu ravnodušnost dobrog dijela građana, koja koči svaki pravilan napredak. — **Žalosna je konstatacija, da se ta ravnodušnost opaža u najvećoj mjeri baš kod onih lica, koja su u prvom redu pozvana da podižu narodni duh u svakom smjeru. - Još žalosnija konstatacija, koja zavrijeđuje javnu osudu jest ta, da izvjesna lica svojim raznim kritikama svaku ideju i pothvat za opće dobro osuđuju i proriču im propast u samome začetku. - Hvalevrijedno i korisno bi bilo da i ta — za kritikovanje sposobna — lica svojim iskustvom, znanjem i autoritetom pripomognu ostvarenju tih ideja i pothvata te tako osiguraju njihov konačni uspjeh.**

Daleko smo od namjere, da time ikoga vrijeđamo, naprotiv smatraćemo uspjehom budemo li ta lica mogli ubrojiti u redove svojih pozitivnih saradnika.

Smatramo potrebnim napose istaknuti da ćemo se kloniti svakog polemiziranja, koje bi moglo javnost cijepati u protivničke tabore i ujedno na opću stvar i svrhu štetno uplivati. - Polemika bazirana samo na stvarnosti i pravednim argumentima, a ne na pristranom lokalnom domoljublju, neće se izbjegavati, ako bude u pitanju obrana interesa Šibenika i onog dijela primorske banovine koji njemu teži.

Nema dvojbe, da će odasvuda biti zamjeraka, ali one će biti ublažene kad se saznade da na izdavanju ovoga lista sarađuju ljudi samo iz svoje nesebičnosti za plemenite ciljeve, ne tražeći nikakove koristi.

Uvjereni, da u krajevima koje će zastupati „Narodna Tribuna" ima velik broj vrijednih i plemenitih ljudi slobodni smo računati na njihovu suradnju, te sa stalnošću nadamo se, da će sadašnji skromni počeci dati poticaja jačem napretku i tako služiti na čast svima onima koji su u bilo kojoj mjeri doprinijeli svoj udio za opću korist i napredak.

Vaso Čok i Jovo Paklar
ŠIBENIK (Dalmacija)

Bogato skladište stakla za prozore, šupljeg stakla, porculana, kuhinjskog posuđa. Aluminijsko, emajlirano, papirnate robe, mineralne vode, bombona i t. d.

Viastiti proizvod crkv. svijeća

Adresa za brzoj. Čok - Šibenik

Broj računa kod Ček. Zavoda — Sarajevo 4343.

„SLAVIJA"
TVORNICA SAPUNA
Braća Iljadica-Grbešić pok. Petra
ŠIBENIK

Proizvađa za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli. Prodaje se svugdje

JOSIP TARLE

mješovita trgovina na veliko i malo Utemelj. g. 1895.
ŠIBENIK (Dalmacija)
Brzojavi: Josi Tarle, Tel. br. 44.

Josip Jadronja
Sibenik

Međunarodno otpremništvo
agentura, komisionalna, pomorska poslovnica
Poveljeni Trgovački - Pomorski Mešetar.
Utemeljeno 1906.
Brzoj. Šped. Jadronja
Telef. broj 3 i broj 27
Komisionalna skladišta i zastupstva prvih tvrtka i tvornica u tuzemstvu i inozemstvu

GRADSKE VIJESTI

Postavljenja. Na drž. Učiteljsku školu postavljen je g. prof. Jakov Eškinja, a na real. gimn. g. prof. Miloš Ganza.

Ples p. s. k. „Krka". Na zadnji dan poklada p. s. k. „Krka" održao je svoj tradicionalni ples. Kako svake godine, tako i ovog puta bio je to najuspjeliji ples u Šibeniku. Brojan posjet i obilni doprinosi su dokazom kako Šibenčani vole svoju „Krku". Sve prostorije grand Hotela „Krka" bile su ukusno i originalno iskićene po gospodinu Šimi Pavličeviću prof. u m. Šibenski jazz-orhestar pod vodstvom gospodina Pavličevića, majstorski i neumorno je svirao do 6 sati u jutro. Brojne krabulje unijele su još više raspoloženja, te su posjetioci bar za tu noć zaboravili na nesretnu krizu. Kao najuspjelija krabulja bila je nadarena gđica Vučetić. Kao najbolji plesni par proglašen je gđica Jurin i g. Roši. Plesu su prisustvovale civilne vlasti, vojsku su zastupali pukovnik gosp. Božić komandant obrane Šibenika, komandant mornarice gosp. Anđeli, komandant bataljona gosp. Babić, narodni posl. gosp. Miletić, dir. Gephort sa gospođama. Osim mješćana moglo se zabilježiti veliki broj gostiju iz Drniša, Knina, Skradina, Zlarina, Vodica, pak i iz Splita. Gosti su na ulazu dočekani od cjelokupne uprave i veslača, među kojima su se isticali u veslačkim dresovima veslači četvorca bez kormilara, koji su zastupali „Krku" na evropskim šampionatima.

Svečanost Četničkog Udruženja U nedelju, dne 26. februara t. g. na Poljani Kralja Petra bilo je obavljeno razviće i posveta barjaka mjesnog četničkog udruženja, uz prisustvo četničkog vojvode K. Pečanca i mjesnih četnika. Pored njih svečanom činu prisustvovali su izaslanici Nj. Vel. Kralja i Bana Primorske Banovine, predstavnici vlasti, ustanova, korporacija i uzvanici te mnogobrojno građanstvo.

Po svršenom činu, sastavila se manifestacijona povorka koju je predvodila Sokolska Glazba, dok je istodobno glazba iz Kaštel Sučurca predvodila omladince iz Splita i Kaštela i okolnih mjesta.

Povorka je prošla glavnim gradskim ulicama doprativši uzvanike do „Hotela Kosovo" a po tom se vratila natrag i u uzornom redu razišla.

Banket u čast Vojvode Pečanca održan je iste večeri.

U katedrali sv. Jakova kroz ovu korizmu propovjedi M. P. O. Miolin i to: nedjeljom u 11'15 s., te srijedom i petkom u 19 sati.

Prehrana. Po uzoru drugih naših gradova i u Šibeniku je oko 20. XII. prošle godine počela djelovati „Prehrana" novoosnovana i u sadašnjim vremenima besposlice veoma potrebna ustanova, koja dnevno dijeli 75 obroka besplatno.

Sredstva prikuplja od dobrih i plemenitih ljudi, te društava i ustanova. U cilju olakšanja bijede onima koji su najteže pogođeni današnjom besposlicom stavljamo na srce imućnijim građanima i društvima da svojim prilozima što izdašnije omoguće ovaj humani i hvalevrijedni rad „Prehrane".

Radio-amateri iz raznih gradskih predjela tuže nam se da se svakodnevno opetuju smetnje, koje im onemogućuju svako primanje. Stoga upozoravamo sve one vlasnike raznovrsnih električnih aparata i naprava kojima je Ministarskom naredbom određeno vrijeme uporabe, da se drže propisa. Nadležne pak vlasti molimo da protiv prekršitelja najstrože postupa, eda se vlasnicima radio-aparata, za pretplatu koju redovito plaćaju, uzmogne zajamčiti nesmetano primanje.

Naš sugrađanin narodni poslanik kninskog sreza g. Dr. N. Subotić položio je mandat u korist svoga zamjenika g. Dr. Tode Novakovića.

Narodni poslanik g. Dr. Grga Anđelinović na prolasku za Biograd zaustavio se neko vrijeme i u Sibeniku.

Skupština Sokolske Župe Šibenik—Zadar održana je u srijedu 1 marta. Na skupštini su bila brojno zastupana sva područna društva preko svojih izaslanika.

Skupština je započela u 8.30 sati u jutro, a otvorio je starešina br. Kovačev, koji se u prvom redu sjetio Nj. V. Kralja i starešine Saveza Nj. Vis. Prijestonasljednika Petra i predložio da im se odašalju pozdravni telegrami. Uz burno oduševljenje ti telegrami su prihvaćeni. Pozdravio je zatim izaslanika Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije br. Buića, kao i sve društvene izaslanike. Osvrnuo se zatim na rad neprijatelja Sokolstva i pozvao svu braću na što aktivniji rad.

Poslе toga su slijedili opširni referati pojedinih funkcionera. Svoje izvještaje su podnijeli tajnik br. Torre, načelnik br. Meliš, prosvetar br. Gamulin, blagajnik br. Benković, statističar br. Ježek i član nadzornog odbora br. Zenić. Po podnetim izvještajima razvila se diskusija, koja se vodila dostojanstveno i stvarno.

Iz izvještaja moglo se razabrati porast jedinica u toku prošle poslovne godine, kroz koje razdoblje se osnovano 1 novo društvo i 10 novih četa, tako da danas župa Sibenik—Zadar ima začlanjenik 19 društava i 30 četa. I u starim jedinicama pokazao se porast u broju članstva, tako n. pr. u društvu Šibenik upisalo se u posljednje vrijeme preko 200 novih članova

Na skupštini je izabrana nova uprava. U starešinstvo su ušli starešina br. Kovačev Pavao, I. zamjenik starešine br. Božić Živorad, II. zamjenik starešine br. Vlahović Ante, tajnik br. Ježek Josip, načelnik br. Meliš Vinko, I. zamjenik načelnika br. Pokrajac Gjuro, II. zamjenik načelnika Protega Ivo, načelnica sestra Kušar Nada, I. zamjenica načelnice sestra Mudronja Vilma, II. zamjenica načelnice sestra Svatek Ana, prosvjetar br. Gamulin Ćiro, blagajnik br. Benković Egidije, referent za čete br. Triva Miloš. U odbor je ušlo još 10 odbornika i 10 zamjenika.

Poslije govora br. Kovačeva i saveznog izaslanika br. Buića skupština je zaključena.

Izlet u Mandalinu. Kao i ranijih godina na „Čistu Srijedu" tako i ove godine nisu izostali tradicionalni izleti u Mandalinu, kamo su izletnici odlazili pješke i željeznicom, a veći se dio prevezao motornim ladjama „Nirvana" i „Sv. Nikola". Uprkos krizi ove običaje podržava stanoviti broj gradjana, uvijek jednakim zanimanjem, te se tamo uz vino i pečenje veseli i zabavlja do kasne večeri.

Osnivanje Jugoslavenske Akcije u Šibeniku. U srijedu na večer održana je, u prostorijama Narodne Ženske Zadruge osnivačka skupština Jugoslovenske Akcije u Šib niku.

Nakon što je više govornika govorilo o političkom i socijalnom programu Jugoslovenske Akcije, jednoglasno je izabrana prva uprava šibenske organizacije na čelu za pretsjednikom g. Drom Markom Grdovićem.

Kako smo informirani, Jugoslovenska Akcija namjerava da razvije svoju djelatnost i u ostalim mjestima sjeverne Dalmacije.

Izvoz iz šibenske luke kroz mjesec februar bio je vrlo slab. U februaru je našu luku posjetilo svega 25 parobroda i motornih jedrenjaka od kojih je bilo 11 talijanskih, 12 domaćih i dva engleska. Izvezeno je ugljena 3815 tona, građevnog drva 8382 kubična metra, gorivog drva 504 tone, cianamida 610 tona te gvozdenog lima 35 tona. Kroz prošli mjesec uvezeno je u našu luku 110 tona cementa i 5000 pločica.

Koliko je paragrafa imao Hamurabijev zakonik? . .

NOVI FILMOVI

Klasifikacija po vrijednosti

Posljednja igra Oskar Sima, Gustav Gründgens	2
U ekstazi Hedy Kiesler	1
Maratonski trkač Pane Hartmann, Brigita Helm	2
Sreća u noći Hermann Thimig	2
Skitnica Jackie Cooper	2
Gospodari Maksima Leo Slezak, Oskar Karlweiss	2
Rebel Luis Trenker	1
Audijencija u lšlu Marta Eggerth	3
Pusta svijetli Rosy Barsóny, Tibor Halmay	3
Posljednji raj	1
Covjek iz čelika G. Bancroft, Wynne Gibson	2
Što znaju muževi Tony van Eyck, Hans Brausewetter	2
„Baby" Anny Ondra	1
Grad stoji glave Szöke Szakall	2
Luđak kina Harold Lloyd	2

Br. 1 — prvorazredni film
„ 2 — isto dobar zabavni film
„ 3 — film osrednje vrijednosti
„ 4 — film ispod osrednje vrijednosti

Kretanje radne snage na teritoriju Javne berze rada Šibenik. Prema izvještaju ekspoziture Javne berze rada u Šibeniku u toku ovog tjedna prijavljeno je 180 nezaposlenih radnika i to 172 muška i 8 ženskih.

Traže rada muški:
1 lijevač željeza, 6 kovača, 8 mehaničа, 3 limara, 1 kolar, 9 drvodjelaca, 6 postolara, 3 brijača, 1 krojač, 3 pekara, 1 tjesteničar, 1 mesar, 4 konobara, 1 podrumar, 1 kuhar, 4 bojadisara, 3 zidara, 7 trgovačkih pomoćnika, 45 nadničara, 63 pomorca raznih struka, 6 činovnika, 1 inkasant 1 šegrt.

Ženske:
1 krojačica, 1 sobarica, 1 služavka, 1 glazbenica, 2 pjevačice.

Preporuča se gg. poslodavcima, da potrebnu radnu snagu nabavljaju putem Berze rada.

Ekspozitura berze rada vrši sva posredovanja radne snage besplatno i bez naplate ikakvih taksa.

Vrijednim dopisnicima se najtoplije zahvaljujemo na njihovoj saradnji, uvjereni, da će njihov trud donijeti koristi našim zapuštenim krajevima.

Ovom prigodom napominjemo, da se zbog tehničkih razloga nije moglo prije izaći sa listom i da su neki dopisi radi preobilnog materijala morali izostati. Oni će biti uvršteni u slijedećem broju. Uredništvo.

Umjetničko veče plastičnih i klasičnih igara gdje. Maše Arsenjeve b. članice Beogradskog Pozorišta održat će u prostorijama Grand Hotel Krka dne 4 i 5 III. Početak u 21'30.

Poreska uprava Sibenik donosi do znanja svim onim poreznim obvezanicima, koji su u smislu § 14 zakona o izmjenama i dopunama zakona o neposrednim porezima tražili otpis poreza, da će se njihove molbe pretresati počam od 10 marta o. g. unapred.

Individualni pozivi bit će svakom molitelju posebno uručeni

U interesu je molioca da sami pristupe odborskoj sjednici, e da uzmogne dokazati razloge, koji su ga naveli da traži otpis poreza.

Neprekidnu službu vrši kroz ovu sedmicu ljekarna Montana.

Meteorološki izvještaj za grad Sibenik

$\left(\varphi = 43^0\ 44'\ 3''\right)$
$\left(\gamma = 15^0\ 53'\ 4''\right)$

Dne 4 marta 1933 u 8 sati.

Tlak zraka	760'5 mm.
Temperatura	11'2°
Vlaga	E, 2'1 km
Smjer i brzina vjetra	65%
Nebo	Pokriveno
More	mirno
Oborine	1'9 mm

Opći raspored tlaka:

Atlanski ciklon sa središtem na Islandu 736 mm. pomiče se prema kontinentu, i već je zahvatio zapadni dio Mediterana. Jedan anticiklon se nalazi u Rusiji 772 mm, a drugi na Uralu 776 mm.

Prognoza vremena za 5 marta 1933:

Vrijeme ostaje nestalno sa tendencijom da se još pogorša. Nebo mjestimično oblačno uz povremene kiše. Vjetar će pretežno duvati sa sjeverоistoka. Temperatura u laganom porastu. More talasito.

VIJESTI IZ SJEVERNE DALMACIJE

Benkovac

25. II. 1933.

Doznavši da se u Šibeniku namerava izdavati neovisni i vanpartijski list, „Narodnu Tribunu“, Benkovac i njegova okolica su tu namjeru najiskrenije pozdravili, budući da su osećali potrebu lista koji bi nepristrano zastupao i objavljivao mnogobrojne ekonomske i duševne potrebe sjeverne Dalmacije uopće, a Benkovca kao metropole Ravnih Kotara napose.

Uvjereni smo naime da ćemo jedino putem savremenog raspravljanja i obaveštavanja kroz novine moći ujediniti snage i napore svih onih čestitih faktora u našem javnom i društvenom životu koji se od našega ujedinjenja, uslijed raznovrsnih razloga, uzalud trude da nas udruže u zajedničku borbu za naše zajedničke interese. Samo ovakovim naprecima, u nama će se pobuditi nada da ćemo se i mi u ovim zaostalim krajevima, za kratko vrijeme, moći uporediti sa drugim naprednim pokrajinama u državi.

Tvrdnja da su naši krajevi uistinu zaostali nije zlonamjerna; njoj je samo namjera da nas opomene da se trgnemo iz pospanosti i nerada, i da probudimo naš bistri i radini, samome sebi prepušteni narod. Jer njegovi prosvećeni ljudi, zbog međusobne nesloge, ne daju mu ni u najmanjoj mjeri ni intelektualnih, ni psihičnih, ni moralnih nadahnuća.

Otuda se osjeća velika potreba da se ne samo uvode prosvećeni ljudi iz drugih krajeva države, već da se i domaći osposobe za obrazovane na cijonalne radnike, koji će svojom sposobnošću, nesebičnošću i požrtvovanjem, po utvrđenom planu, voditi fizički, duševni i gospodarski napredak.

Treba ukloniti sve zapreke da se ovakova akcija uspešno provede. To je najnužnije. Koje su to zapreke i koliko ih ima, iznijećemo u idućem. broju.

Treba pronalaziti, stvarati, predvoditi i ujediniti! I budući da znamo da su to glavne namjere „Narodne Tribune“, mi od srca pozdravljamo njeno objavljivanje.

Miloš Karner
upr. Poreskog ureda u m.

—:—

1 2 1933.

G. Dušan Jurković, zem. sud. savjetnik u. m. i kr. javni bilježnik u Benkovcu slavio je 31. I. o. g. svoju krsnu slavu sv. Tanasiju.

Ovim povodom opet se je pokazalo, koliko je on viđen i poštovan od svih onih mnogih, koji su imali prigode, da upoznaju njegov otmjeni karakter, predusretljivost, duboko znanje i dobronamjernost prama svakome i Srbinu i Hrvatu, građaninu i seljaku. Pokazale su to i mnogobrojne posjete i čestitke, a i zdravice održane na ručku, kojemu je prisustvovao i komandant mjesta i 11. p. puka „Karađorđe“, g. pukovnik Savić sa gđom suprugom, koji su sutradan otputovali u Beograd.

Poživio nam Bog našeg nenadoknadivog g. notara Jurkovića još mnogo ljeta.

Građanin.

12 2 1933.

U nedjelju 5. 2. 1933. održala je Sokolska četa u Bukoviću kod Benkovca svoju glavnu godišnju skupštinu.

Pošto je starešinstvo čete u odličnim rukama, skupština je održana bez intervencije matičnog društva.

Sokol

12 2 1933.

Delegati matičnog Sokolskog društva u Benkovcu, brat starešina i ostali posjetili su u nedjelju 5. ov. mj. glavnu godišnju skupštinu Sokolske čete u Kuli-Atlagić kod Benkovca. Na skupštini je bilo oko 220 članova i prijatelja čete i oko 80 naraštajaca i djece iz sela Kula Atl. i Korlata, željnih sokolskog života i odgoja.

Delegate je četi pretstavio prosvetar čete mjesni paroh brat Božidar Magud, pozdravivši prisutne.

Dodirnuvši smišljeno sve važne tačke naše unutarnje i vanjske politike te vjerske prilike govornik je oduševio sve prisutne, kao i slijedeći govornik požrtvovni i poznati mjesni učitelj brat Aljašenko, koji je selo isto mnogo zadužio.

Na pozdravu i dočeku prisutni najljepše su se zahvalili. Napose pak je održao ljepi skladni odgojni govor, referent za čete brat Kalanj.

Veliko je zadovoljstvo i radost izazvala po bratu parohu Magudu priopćena plemenita odluka tutorstva srp. pravoslavne crkve sv. Nikole u Kuli Atl., da tutorstvo stavlja četi na raspolaganje novosagrađenu svoju kuću na najljepšem položaju u selu, koja će ujedno biti prvi Sokolski dom u općini benkovačkoj.

Na skupštini izabrano je starešinstvo čete od lica, koja će četu ne samo uzdržati, nego sigurno mnogo uznaprediti.

Sokol.

21. II. 1933.

Skoro cjelokupna uprava Sokolskog društva u Benkovcu kao matičnog posjetila je u nedjelju 29. 1. 1933. svoje jedinice Sokolske čete u Polači te u Jagodnjoj gornjoj, gdje su se nakon dostojnih dočeka održale značajne godiš. skupštine gdje se istakao Sokolski rad i dr.

Nakon izmjenjenih bratskih razgovora i govora delegati, zatečeni od mraka vratili se u Benkovac uvjereni, da će Sokolstvo u 1933 godini kod nas svakako mnogo uznapredovati, pogotovo po našim čestitim selima.

Sokol.

27. II. 1933.

Dneva 19. 2. o. g. Državna osnovna škola u Bukoviću proslavila je uz pripomoć bukovićke sokolske čete i ako sa malim ali vrlo umjesnim i savremenim zakašnjenjem Svetosavsku proslavu, koja je u moralnom i materijalnom pogledu uspjela vanredno dobro i to inicijativom g. Jove Grubnića, upravitelja škole u Bukoviću.

Od pozornice do školskih ulaznih vrata dupkom puna školska dvorana i pretsoblje nisu mogli da prime niti trećinu posjetilaca priredbe, što je dokaz, koliko je ovaj bistri poluvaroški narod željan sokolskog i općekulturnog vaspitanja, rada i napretka, a time je dokazana i neophodna potreba proširenja njegove školske zgrade i gradnje vlastitog Sokolskog doma.

Nakon Vodoosvećenja i sječenja kolača, obavljenog po mjesnom parohu proti S. Kneževiću izvršen je opsežni program od 33 tačke zanosnih rodoljubnih deklamacija učenika i učenica te komada „malih zanatlija“ ove osnovne škole.

Zatim dali su domaći diletanti vrlo uspjeli „Šaran komad“ u jednom činu, a deklamacije đerke mjesnog učitelja g-ce Grubnić izazvale su burno oduševljenje.

Poznati uvaženi rodoljub Sjeverne Dalmacije g. Dušan Jurković, notar u Benkovcu, pomlađen je bio, videći sveopće narodno zadovoljstvo, održao je prisutnima značajno rodoljubivi govor, koji je izazvao zanosne manifestacije Nj. Vel. Kralju i t. d.

Kratko i iskreno, Buković nam je priredio jedan dan veselja, rodoljublja i zadovoljstva i dokazao, kako je ljubav prema narodnoj državi i izgradnja narodnih tekovina sa dovoljno prerađenim materijalom jedini temelj za solidni i sigurni napredak, a ne površno prihvaćanje i usvajanje štetnih tuđih praznih fraza i umišljena superijornost, propagirana od demagoga i sebičnjaka te ambicijoznih špekulanata na štetu troimenog našeg naroda.

Soko.

Knin

2. III. 1933.

Gradnja vodovoda. U najskorije vrijeme počet će se radovima oko podizanja rezervoara i gradnje vodovoda u Kninu. Koliko je to od koristi i od potrebe svakom mjestu, a osobito Kninu, suvisno je i isticati. Najveća zasluga za to ide novom narodnom poslaniku gosp. Dr. Todi Novakoviću.

Dobrovoljno Vatrogasno društvo. Dobrovoljno vatrogasno društvo u Kninu postoji već dulje vremena. Zauzetnošću i požrtvovnim radom članova uprave i društva u zadnje vrijeme isto se reorganiziralo. Osobito su članovi Uprave uvidjeli kako je potrebna što bolje organizovana vatrogasna četa usljed naglog širenja grada Knina, pak su sve svoje sile u to uložili. Sada kad društvo ima svoje prostorije, nabavilo je uniforme i neke najpotrebitije vatrogasne sprave Već je počelo i sa vježbanjem svojih članova. Društvo u svemu nastoji da što bolje posluži gradjanima u teškim momentima, pak bi bila dužnost i svih građana, bez razlike, da ovo humano društvo što bolje pripomogne.

Svršetak „karnevala“. Zadnji dan karnevala protekao je u Kninu veoma veselo. Uveče oko 7 sati sakupio se cijeli Knin, da čuju „tradicionalnu krnjinu raspravu i osudu“. Pri samoj raspravi, a osobito pri čitanju „osude“ palo je mnogo zgodnih primjedaba na račun pojedinih građana. Poslije rasprave i osude čitao se „testamenat“ po kojemu je „Krnje“ ostavio svakome po nešto a najljepše je ostavio „susjedima preko lokve“. Poslije toga izvršena je osuda i „Krnje“ zapaljen.

Orhestar Sokolskog društva, priredio je na zadnji dan karnevala vrlo uspjeli maskirani ples. Krabulja je bilo mnogo i to jedna zgodnija od druge, te su doprinijele raspoloženja pri plesu, koje je potrajalo sve do kasna.

Sokolski ples. Jedna od najuspjelijih zabava ove pokladne sezone u Kninu bio je sokolski ples, koji je Sokolsko društvo priredilo u subotu 25. februara. Da će ples tako lijepo uspjeti u moralnom i materijalnom pogledu moglo se očekivati i po samim pripremama. I ako se nemože kazati ni istaknuti tko je najviše radio, jer su svi jednako radili, ipak treba istaknuti članove društvenog orhestra i članice, koji su toliko žrtvovali i truda i vremena. Najljepša zadovoljština i nagrada za njih je bila baš večer samoga plesa. Dvorana je davala izgled velegradske plesne dvorane. Sve je bilo u najboljem

Nešto o „smiješnim stihotvorcima“, o „modi soc. literature“ i t.d.

U prvom ovogodišnjem broju omiškog lista za književnost i kulturu „Jadranske Vile“, donio je urednik samoga lista g. Jakov Tomasović jedan pohvalan članak o književniku Anti Dukiću, prigodom izdanja njegove zbirke pjesama „Od osvita do sutona“. Ovaj članak je pohvalan u toliko, što je g. Tomasović došao na izvrsnu ideju da dade prikaz o Dukićevoj zbirci pjesama, koliko prikaz i o samom autoru, jer zbirka to zaslužuje kao i sam autor. Ali g. Tomasović izgleda, da je u ovom članku dao previše od svoje temperamentnosti. Ne od uvjerenja, već baš od temperamentnosti i neke stare, konzervativne zajedljivosti.

U početku g. Tomasović govori o pjesniku kao umjetniku stvaraocu, čije se djelo stvara u njemu samomu i okolina i vanjski podražaji ga pomažu kod rađanja. Ako ti vanjski podražaji nisu povoljni, pjesničko djelo ostaje nerođeno“. Međutim on dalje piše: „Imame mi tako dobrih pjesnika koji ne izdaju knjige, pače koji i ne pišu stihove. Svoje čedo nose u sebi, gutaju svoju bol — ali si uštede razočaranje.“ Ja ne razumijem, kako to g. Tomasović misli. Dobri pjesnici, koji ne pišu stihove i t. d. Prije svega, onaj čovjek, koji ne piše stihove nije pjesnik čak ni u najširem smislu riječi. A ako nose u sebi neki bol, znak je njihove nježne duše t. j. osjećaja. A da te osjećaje izliju na papir, potrebno je zato talenta.

No međutim je zanimljivije, što g. Tomasović dalje piše. On veli: „Naprotiv, imamo svu silu stihotvoraca nepjesnika, koji bacaju na papir riječi i fraze, prežimlju tuđe misli, paraju tuđim osjećajima i guraju se naprijed u umjetničkom svijetu na štetu umjetnosti“.

Ovo što g. Tomasović kaže, presmiono je. Stihotvorci ili nepjesnici, kako ih on nazivlje nemogu da se guraju u umjetničkom svijetu sa „tuđim“. Ako se guraju kroz svijet mislima, ali osjećajima nikako ne. Jer pojedinac nikako ne može proživjeti jedan tuđi osjećaj, ako na nj ne utiču toliko prilike, okolina i raspoloženje, koliko na onoga, od kojega to kopira.

Napokon, glavni razlog da se ovi „stihotvorci“ ne mogu da guraju „tuđim“ kroz umjetnički svijet, sastoji se u tome, što je to apsolutno nemoguće. Jer prije svega, pojedini književni časopisi ne štampaju nego ono, što je dotjerano, lično ili barem donekle originalno, a zatim knjiga lično ne proživljena, neoriginalna, puna tuđih misli i.t.d. doživljuje krah kao i njezin autor. Upravo je zanimljivo kako to g. Tomasović prosuđuje sa nekim jetkim bombastičkim frazama bez vidljivih argumenata.

Ali najinteresantnije slijedi. G. Tomasović nazivlje smiješnim mladog „stihotvorca“, „koji ne zna još ni tko mu glavu nosi, a cmizdri u svojim radovima nad težinom života, nad propalim nadama ----“

G. Tomasović mora znati, da današnjom književnošću drma većinom omladina. Književnost je odraz života jedne epohe. Današnje teško životno stanje može najbolje da proživi i osjeti omladina i te osjećaje da izlije na papir, stupajući u život, u borbu za svakidašnji hljeb. „Stari“ su za to već ostarjeli. Njihovo je vrijeme prošlo. Oni žive umirenim i monotonim životom. A ako se g. Dukić u starosti izjadao, treba znati, da on te jade nosi u sebi još od „osvita“, dakle sigurno, još iz rane mladosti.

Dakle, čitavo današnje teško socijalno stanje, borbu za životnu egzistenciju iskreno proživljuje najbolje omladina, jer je upala u taj vrtlog idući svome određenom cilju. A kako sam već napomenuo, a kako dana

redu i svaki se zadovoljio. Ni jedne *primjedbe* u nikakvom pogledu nije *bilo*. Članovi orhestra do zadnjeg časa bili su neumorni i svakoga zadovoljili. Razni odbori, koji su na se uzeli razne dužnosti kao buffett, lutriju i t. d. izvršili su sa velikim trudom pohvalno svoju dužnost. Raspoloženje je bilo na vrhuncu kroz cijelu noć.

U svemu je sokolski ples nadasve uspio koliko u moralnom, toliko i u materijalnom pogledu, što se i po tome može zaključiti, što je zabava potrajala do 8 sati izjutra.

Vojvoda Kosta Pečanac u Kninu. ponedjeljak, 27. februara stigao je vlakom iz Šibenika u 12 sati vojvoda Kosta Pečanac. Na stanici je bio dočekan od svojih prijatelja i mnogobrojnih poštovalaca. Sa svojim prijateljima održao je uži sastanak, a na molbu mnogobrojnih građana održao je popodne u Sokolani pozdravni govor. Prije toga je pošao sa prijateljima na izlet do vodopada Krke, gdje je putem bio dočekan i oduševljeno pozdravljen od seljaka obližnjih sela. Istoga dana otputovao je za Split.

Zastupstvo najmodernijih radio-aparata, dobiće ovih dana g. Dragičević Ivan od gosp. M. Grimani iz Šibenika. Zato neka se izvole obratiti svi oni, koji su namjeravali nabaviti aparat do nekoliko dana u radnji gosp. Dragičevića.

Oklaj

1 III 1933.

Osnutak jugoslavenske čitaonice pri mjesnom Tambur. društvu. Pred mjesec i po dana mjesno Tamburaško društvo održalo je svoju ovogodišnju glavnu skupštinu. Na istoj se birala nova uprava. Za pretsjednika je jednoglasno izabran g. Ivica Ćorić, trgovac u Oklaju, a zatim se prešlo na dnevni red: Uvrštenje § 3 društvenog pravilnika. Jednoglasno je zaključeno da se osnuje čitaonica koja će biti u vezi sa Tamburaškim društvom kako to predviđa § 3 njihovog pravilnika.

Odavna se doista osjećala potreba čitaonice koliko za starije ljude, toliko za mladost, gdje će se ona naviknuti društvenoj zajednici radeći na prosvjeti i lijepoj umjetnosti. Odlučili su također naručiti, pored broja časopisa i dnevnika, jedan radio-aparat da tako budu spojeni sa čitavim svijetom i da probude što življu volju i nastojanje za sve što je lijepo i korisno. Nakon življeg razgovora zaključeno je da se uvede i diletanska sekcija, koja je glavni pokretač prosvjete i umjetnosti, a što se ujedno nalaže i svakom Tamb. društvu kao svršetim zakonom i da širi prosvjetu bilo poučnom knjigom bilo diletantskim ili kojim drugim udruženjima. Ovo je društvo našlo, da je na tom polju, na polju prosvjete i ekonomskog napretka našeg Prominjca potrebna i lijepa knjiga i pjesma i ova sekcija.

Tako će se ovo jedino naše agilno društvo uputiti na teški i daleki put koji će ga sigurno dovesti do pravoga uspjeha. Mi mu želimo sreću i napredak i spremni smo uvijek doći u susret, kad bude trebalo.

H. K.

Tijesno

1 III 1933

Uspjeli Ples Glazbe. Na 28 februara o. g. Glazbeno Društvo „Hartić" obdržalo je u prostorijama „Jugoslavenskog Skupa" svoj prvi ples, koji je bez pretjeravanja završio neočekivanim uspjehom.

Prostorije Jugoslavenskog Skupa, i ako za mjesne prilike, dosta udobne nijesu mogle da prime onoliki broj gostiju, jer odaziv ovom plesu bio je upravo izvanredan.

Prvi ples naše glazbe, kome su gosti čak iz Šibenika pohrlili potrajao je do poslije 5 sati jutra, tako da su gosti ravno sa plesa otputovali parobrodom svojim kućama.

Neočekivani uspjeh oduševio je osobitim načinom priređivače, pak vjerujemo, da će im ovaj dati postreka za daljnji svoj rad. — .—

Kali

23 II 1933.

Od ribara sa zadarskih otoka, na prvom su mjestu Kaljani. Za njih se može reći da su prvi i na čitavoj našoj obali obzirom na vještinu, na kapital kojega su uložili u svoje mreže, brodove i motore, te po glavnom zanimanju muškaraca. Osim toga oni su i napredovali u svom zanatu, jer imaju skupi motorni brod sa mrežom za tunolov na visokom moru, motorni brod sa mrežom za potege, 6 motora koji im pomažu ribolovu i prometu, nekoliko kružnih mreža za srdele i desetak običnih. Veliku im štetu donaša što nemaju slobodno ribanje (zbog čega im se dnevno plijene mreže) i što se novčano kažnjavaju, i što nemaju u blizini pijace povezane sa zaleđem. Uz prirođenu bistrinu i spretnost, uvelike bi im koristile sređenije prosvetne prilike, koje su inače u mjestu vrlo slabe. Selo naime sa velikim brojem stanovništva ima školu sa dva odjeljenja, kao što ju je imalo 1892. kad je novčanom požrtvovnošću sela bila podignuta. Kako je razumljivo, to mnogo šteti napretku, jer poslije svršene osnovne škole malo koji od seljaka uzme knjigu ili novine u ruke. U zadnje se vrijeme teškom mukom uspjelo da se osnuje sokolska četa. Neophodno bi bilo da se vlasti već jedanput pobrinu za izgradnju nove škole na ovom mjestu, najosjetljivijem u političkom pogledu, tim prije što je za gradnju sve pripremljeno. Nada je da će vlasti čestim opravdanim željama Kaljana doći u susret, i to čim prije, jer je skrajnje vrijeme. B. V.

Sokolska četa u Kalima, osnovana pred kratko vrijeme, održala je na Novu godinu svoju glavnu skupštinu. Starešina je govorio o potrebi što intezivnijeg rada ovdje na jednoj od najizloženijih tačaka prema otuđenom Zadru, gdje se, kako sami možemo dnevno vidjeti, nadaju (!) da zagospoduju većim dijelom lijepe i bogate obale. Zatim je izabrana nova uprava. Ponovno je izabran za starešinu B. Valjin, upravitelj osnovne škole, za tajnika J. Babić, učitelj, za prosvetara Z. Zgur, učiteljica, za blagajnika Š. Kolega i za načelnika I. Vjekoslav. B. V.

Pag

24. II. 1933.

Pristanište - grad nije na najpovoljnijem položaju u pogledu saobraćaja. To se zapaža kada parobrodi za nevremena, zbog bure, ne mogu proći kroz Fortički tjesnac. Oni bi tada svoje putnike mogli da dovedu u luku Košljun, umjesto da se snjima sklone u druge susjedne uvale.

Ni po dolasku u Pag nije bolje. Umjesto da se putnicima da prilika da čim prije siđu na obalu, oni budu zadržani dok se brod ne okrene kako bi lakše slijedećeg dana mogao da otplovi. I ako voda koja se vraća iz Solane ometa tu namjeru, onda se to okretanje očajno zavlači.

Sokolski ples. Nedavno je Soko dao svoj ples sa velikim uspjehom. Zbog velika odaziva, silno i nezapamćeno raspoloženje potrajalo je do zore.

Ribolov. Ma da ribarski brod „Lucija", koji je otplovio u Košljun zbog ribanja, nije do sada imao većih lovina, pažani očekuju da će im on donijeti nemale koristi. D.

Zemunik

22. II. 1933.

Sokolska četa. Uz veliko učešće članstva, nedavno je održana glavna godišnja skupština sokolske čete. Skupštinu je otvorio starosta čete, brat Ilija Paleka On je iznio rad čete u minuloj godini: priredbe, nastupe, prigodna predavanja i javne vježbe. Naglasio je kako su se uza sva siromašna vremena postignuti lijepi uspjesi.

Zatim se je požalio na neosnovane napade katoličkih biskupa. Pored svih svojih plemenitih i silnih ideja, Soko nije mogao da bude pošteđen od laži i kleveta. Namjere kojima se nastoji poruši ti ono što je nečuvenim žrtvama stečeno, on je uz silno odobravanje članstva odrješito osudio.

Poslije izvještaja društvenih funkcionera, bila je izabrana nova uprava na čelu sa dosadašnjim starešinom.

Promjene na općini. Budući da je rok za podnošenje molba za tajničko mjesto istekao, ovih dana se očekuje imenovanje novog tajnika.

MALI OGLASNIK

Cijena do 15 riječi 5 din. svaka daljnja riječ 25 para

Veliki automatični kantar (vaga) do 10 kvintala, tvrdog drveta i želje za potpuno ispravno, prodaje se. Obratiti se tisk. E. Vitaliani i Sin.

Soba u novoj izgradnji, izložena Suncu, parketirana i pogled na more unajmljuje se. Obratiti se upravi.

Papir za zamotavanje po Din 4 kg. kod tisk. E. Vitalia i i Sin.

SEDMIČNI RADIO-PROGRAM

	Opere i operete			Veći koncerti		
Nedjelja	19.45	Duboka zemlja	Zürich	11.30	Bach-Kantata	Leipz. Wien
	20.20	Vikt. f njezin Husar	Bukar.	19.00	Simfon. konc.	Toulouse
	21.30	Zemlja smijeha	Brüssel.	13.30	Simfon. konc.	Bari
	20.45	Ljubav u vinogradu	Rim	20.30	Koncert	Praha
Ponedjel.	19.45	Angelina	Wien	19.40	Brams konc.	Budapest
	20.00	Prenos opere	Beograd	20.05	Orch. konc.	Hanburg
	20.15	Aida	Waršava	20.10	Brams konc.	Frankf.
	20.35	A. Chenier (ploča)	Bari	20.15	Sjev. glazba	Stockh.
Utorak	19.30	Traviata	Budapest	17.00	Simf. koncert	Waršava
	19.30	Jakobinac	Prag	20.00	Češke kompoz.	Presburg
	20.30	Eva	Sjev. Ital.	20.20	Orh. koncert	Bukarešt
	20.30	Falstaff	Palermo	21.00	Simf. koncert	Wien
				21.30	Klas. Orh. glaz.	Parisien.
Srijeda	20.45	Prenos iz opere	Rim	19.45	Simf. koncrat	Zürich
				20.15	Jupiter Simf.	Hamburg
				21.00	Franck Simf.	Brüssel
				21.05	Bach	Bukarešt
				21.15	Simf. Konz.	Dav. Nat.
				21.30	Tichalkowsky	Strasburg
Četvrtak	19.40	Napasta	Bukarešt	20.05	Orh. konc.	Wien
	20.00	Princ. od Chikaha	Langenberg	21.00	Flammis. komp.	Brüssel II.
				21.15	Simf. Konz.	London
				21.30	Beethoven	Strasburg
				21.30	Jupiter Simf.	Stuttgart.
Petak	19.30	Prenos opere	Budapest	20.00	Orh. Konz.	Bukarešt
	20.30	Manon	Palermo	20.45	Ital. komp.	Wien
	21.00	„Le Chandelier"	Strarburg	21.00	Simf. konc.	Sjev. Ital.
				21.45	Konc. Debussy	Toulouse
Subota	19.30	Prodavač ptica	Strasburg			
	20.15	Ljutita Tereza	Wien	22.00	Konc. Travins.	Toulouse
	20.30	Lakmé	Frankfurt			
	20.45	Friderik - Lehar	Palermo			
	21.00	Li Feye dè djardini	Brüssel.			
	21.00	Mozart i Salier	München			

osjeća cijelo čovječanstvo pa mislim i g. Tomasović, da je današnje socijalno stanje katastrofalno, borba za životnu egzistenciju teška i uzaludna, moraju onda mladi „stihotvorci", kako koji, t. j. neki da se prepuste sudbini i da „plaču", „jadikuju", proklinju, neki da se grčevito bore, da viču itd. Jedna se ista nota opaža kod svih današnjih mladih liričara. Ona je socijalna. I onda je ta nota neiskrena, a oni su „smiješni"?

Nadalje se g. Tomasović vrlo nelijepo izražava o današnjoj socijalnoj literaturi za koju veli da je u modi. Mislim, da to nije lično mišljenje g. Tomasovića, već uticaj nekih naših književnih ličnosti. Fakat je, da su današnji socijalni problemi savremeni i pod njihovim uticajem sve više se širi i soc. literatura. Ona se širi ne radi toga što je u „modi", već s razloga, što se svi današnji, a naročito mladi intelektualci bave socijalnim problemima, s kojima se oni izobražuju i teoretski ih nadahnjuju osjećajima za najniže slojeve društva. Prema tome, pod takovim uticajem oni pišu, a po srijedi je opet osjećaj koji je i lično proživljen. A da se lično proživi takav osjećaj, ne treba zalaziti u tvornice i rudokope među radnike, jer su danas i ulice pune još žalosnijih prizora, nego što ih pružaju rudokopi i tvornice. A g. Tomasović ima krivo kad piše onako temperamentnim i nezgodnim načinom o soc. literaturi, kao i o „obogaćenom" piscu koji se „raspisao o izrabljivanju radničkih i proleterskih masa". Želio bih znati, da li je prigodom ovih riječi g. Tomasović pomislio na koje današnje soc. pisce. Ako je pomislio, možemo li znati koji su. Prosuđujmo onda, da li je g. Tomasović to svijesno pisao i da li su „oni" t. j. soc. pisci — pisci iz mode t. j. koji su se suhoparno raspisali o „izrabljivanju radničkih i proleterskih masa" i t. d.

B. P.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik. Odgov. urednik: privremeno, Hamilkar Vitaliani. Glavni saradnici: Ugledna lica